

## ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Місцеве самоврядування сьогодні є невід'ємною складовою будьякого суспільства. Сучасні демократичні держави давно вже визнали його основні переваги, адже місцеве самоврядування відіграє важливу роль у процесі реалізації публічної влади, оскільки сприяє усвідомленню громадянами того факту, що демократія – це не лише формальне встановлення необхідного набору виборчих процедур, а й соціальне партнерство, особиста участь кожної людини у справах того соціуму, частиною якого вона є.

Мета – вивчення зарубіжного досвіду місцевого самоврядування та оцінка можливостей його впровадження в Україні. Сьогодні не існує моделі місцевого самоврядування, що є оптимальною для конкретної держави в різні періоди її розвитку. З огляду на це необхідно вивчати зарубіжний досвід організації місцевого самоврядування з метою пошуку найкращих практик та подальшої їх реалізації в Україні.

Головна особливість формування державної влади та місцевого самоврядування у Франції полягає в тому, що одна й та сама територія одночасно може мати різний рівень влади. Департамент у Франції є другим після комуни рівнем адміністративно-територіального устрою, на якому паралельно діють два органи влади: Генеральна Рада як орган самоврядування і префект як орган державної влади. Згідно з чинним законодавством цієї країни, префекта призначають у кожний департамент відповідним декретом Президента, ухваленим Радою Міністрів за поданням Міністерства внутрішніх справ. Виступаючи від імені своєї держави, префект має завжди контролювати дотримання національних інтересів і всебічно сприяти здійсненню у департаменті повноважень центральних органів державної влади.

Діяльність органів місцевого самоврядування у Польщі наразі зосереджена на вирішенні важливих питань економічного розвитку регіонів, зокрема, через забезпечення транскордонного співробітництва. Найбільшим адміністративно-територіальним утворенням у Польщі є воєводство, на рівні якого діють і органи місцевого самоврядування, і державні адміністрації на чолі з воєводами, що є керівниками органів урядової адміністрації подвійного підпорядкування та органами урядової адміністрації на місцях. До повноважень воєводи належать, насамперед, ті питання, які не віднесені

законодавством до компетенції інших органів влади, зокрема, адаптація загальних цілей політики уряду до місцевих умов, забезпечення взаємодії всіх організаційних ланок урядової адміністрації та місцевого самоврядування у воєводстві й керівництво їхньою діяльністю у сфері запобігання загрозам життю, здоров'ю або майну; виконання і координування завдань у сфері оборони і безпеки держави.

Розглянемо місцеве самоврядування в Російській Федерації. Усього в столиці Російської Федерації налічується 10 окружних префектур, які у межах своїх повноважень координують діяльність і здійснюють контроль за діяльністю управ районів міста (що перебувають у їх віданні), підвідомчих державних унітарних підприємств, державних установ тощо. Префектуру очолює префект адміністративного округу, що призначається на посаду і звільняється з неї мером Москви. Префекти, що несуть персональну відповідальність за реалізацію префектурою встановлених повноважень, здійснюють виконавчо-розпорядчу, координуючу та контрольну діяльність на території відповідного округу, представляють префектуру у федеральних органах державної влади, інших органах державної влади, органах місцевого самоврядування, у міжнародних та інших організаціях.

Отже, підсумувавши вищевикладений матеріал, можна сказати, що місцеве самоврядування за всієї його самостійності не можна повністю ізолювати від державних органів влади, оскільки, по-перше, реальні можливості органів місцевого самоврядування на практиці виявляються вкрай обмеженими; по-друге, держава може мати на певній території свої інтереси, що, з одного боку, виражають інтерес усього народу, а з другого – можуть суперечити інтересам населення цієї території. На відміну від розвинених європейських країн Україні ще потрібно пройти тривалий процес формування повноцінного громадянського суспільства. Сьогодні розвитку місцевого самоврядування в нашій країні перешкоджають:

- правова незрілість населення;
- пасивність громадян у спілкуванні з владними структурами;
- відсутність ефективного механізму залучення широких верств населення до різних форм самоврядування.